

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	maj-juni 2021
Institution	Herning HF & VUC
Uddannelse	Hf
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Mari-Ann Drengsgaard
Hold	2.A

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Fortællinger om syndefald – et tematisk forløb om litterær analyse
Titel 2	Grammatik
Titel 3	Eventyr – H.C. Andersens sproglige virkemidler
Titel 4	Dokumentar
Titel 5	Romantikken
Titel 6	Nyhedsformidling
Titel 7	Argumentation og retorik
Titel 8	Det moderne og det folkelige gennembrud
Titel 9	Fortællende journalistik
Titel 10	Eksistentielle fortællinger
Titel 11	Autofiktion
Titel 12	Sprog, klasse og magt
Titel 13	Repetition

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Fortællinger om syndefald - et tematisk forløb om litterær analyse
Indhold	<p><i>Kernestof</i></p> <p>Mads Rangvid & Mimi Sørensen: <i>Perspektiver i dansk</i>, s. 62 – 85</p> <p>Mark Twain: (af) <i>Adam og Evas dagbog</i></p> <p>Mark Twain: (af) <i>Evas dagbog</i></p> <p>Helle Helle: ”Sit eget system”, 2000</p> <p>Anders Bodelsen: ”Drivhuset”, 1965</p> <p>Karen Blixen: ”Ringene”, 1958</p> <p>Knud Holst: ”Hed august”, 1978</p> <p>Folkeviser: ”Lindormen”</p> <p><i>Supplerende stof</i></p> <p>Analyserende artikel om novellen ”Hed august” af Knud Holst</p>
Omfang	13 moduler a 90 minutter Cirka 50 sider
Særlige fokuspunkter	<p>Kompetencer, læreplanens mål, progression</p> <ul style="list-style-type: none">• centrale begreber: syndefaldsmotiv, motiv og tema, fortællertyper, synsvinkler, personkarakteristik, intertekstualitet, perspektivering.• udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt og skriftligt• begyndende anvendelse af centrale skriftlige fremstillingsformer med formidlingsbevidsthed• analysere, fortolke og perspektivere fiktive tekster• at demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/skriftligt arbejde/individuelt arbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 2	Grammatik
Indhold	<i>Kernestof</i> Klaus Petersen og Line V. Frederiksen: <i>Styr på sproget</i> , Systeme Tom Kristensen: ”Det blomstrende slagsmål” <i>Supplerende stof</i> Diverse grammatik-øvelser
Omfang	6 moduler a 90 minutter Cirka 20 sider
Særlige fokuspunkter	Kompetencer, læreplanens mål, progression <ul style="list-style-type: none">• ordklasser og ordklasseanalyse• subjekt og verballed• indirekte og direkte objekt• helsætninger og ledsætninger• kommatering• at beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, ”dagens sprog”, skriftligt arbejde.

[Retur til forside](#)

Titel 3	Eventyr – H.C. Andersens sproglige virkemidler
Indhold	<p><i>Kernestof</i></p> <p>”Den fattige mand og hans hjælper” (folkeeventyr) (kopi)</p> <p>”Jesper og prinsessen” (folkeeventyr) (kopi)</p> <p>H.C. Andersen: ”Klods Hans”</p> <p>H. C. Andersen: ”Snemanden”</p> <p><i>Nye Eventyr. Første Bind. Første Samling. 1844</i></p> <p>H.C. Andersen: ”Engelen”</p> <p>H.C. Andersen: ”Nattergalen”</p> <p>H.C. Andersen: ”Kjærestefolkene”</p> <p>H.C. Andersen: ”Den grimme ælling”</p> <p><i>Supplerende stof</i></p> <p>Jonna Byskov og Marianne Keinicke: <i>Digter Andersens verden</i>, Alinea, 2005, s. 155-165</p> <p>Johannes Fibiger og Gerd Lütken: <i>Litteraturens Veje</i>, "Eventyr", Systime, Anne Bøndergaard (red.): <i>Danske forfattere</i>, "Eventyrsproget", Systime, https://danskeforfattere.systime.dk/?id=c1299</p> <p>Skriftligt arbejde: Analyserende artikel om ”Nattergalen”</p>
Omfang	13 moduler a 90 minutter Cirka 80 sider
Særlige fokuspunkter	Kompetencer, læreplanens mål, progression
	<ul style="list-style-type: none">• Kendskab til vigtige stil- og indholdsmæssige træk ved folkeeventyr/kunsteventyr• Kendskab til karakteristiske træk ved H.C. Andersens sprog• Sproglige virkemidler som en del af analyse og fortolkning• at demonstrere indblik i sprogets funktion og variation,
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, individuelt arbejde og skriftligt arbejde

Titel 4	Dokumentar
Indhold	<p>Lars Engels: (af) <i>Historier fra en politistation</i>. Afsnit 2: <i>Pigen med minkpelsen</i>. DR, 2001 Lars Høj: (af) <i>Hjerteblod</i>, afsnit 2, TV2, 2002 DR1: (af) <i>Finanskrisen forfra - business as usual</i>, afsnit 1, 12. januar 2015 https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=c628 (senest besøgt 02.04.18) Christian Sønderby Jepsen: <i>Naturens uorden</i>, Moving Documentary, 2015 (medieværk)</p> <p>Dorte Granild og Mette Wolfhagen: <i>DOX – forløb i medier</i>, Lindhardt og Ringhof, 2017, s. 14 – 22, 32 – 44, 59 – 63 Rasmus Stenbæk Iversen: ”Naturens uorden”, in; Filmmagasinet Ekko, 03.10.15, http://www.ekkofilm.dk/anmeldelser/naturens-uorden/ (senest besøgt 02.04.18)</p> <p>Info om filmiske virkemidler: Gitte Horsbøl og Jette Meldgaard Harboe: <i>Den iscenesatte virkelighed</i>, https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=p172 (senest besøgt 02.04.18)</p> <p>Filmcentralen: ”Filmleksikon A-Z”, http://filmcentralen.dk/gymnasiet/filmsprog/filmiske-virkemidler (senest besøgt 02.04.18)</p> <p>Skriftlige opgaver:</p> <ul style="list-style-type: none">• Analyserende artikel om indledningen til dokumentaren <i>Finanskrisen forfra - business as usual</i>.• Analyserende artikel om dokumentaren <i>Naturens uorden</i>.• Analyserende artikel: <i>Kropsfremstillinger</i>.
Omfang	14 moduler a 90 minutter Ca. 70 sider (inkl.dokumentar)
Særlige fokus-punkter	Kompetencer, læreplanens mål, progression
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, individuelt arbejde, gruppearbejde og skriftligt arbejde

Titel 5	Romantikken
Indhold	<p><i>Kernestof:</i></p> <p>Universalromantik Adam Oehlenschläger: ”Guldhornene”, 1803 (Falkenstjerne 1, s. 255) Schack von Staffeldt: ”Indvielsen”, 1804 (Falkenstjerne 1, s. 284) H.C. Andersen: ”Klokken”, 1845 (Falkenstjerne 2, s. 44)</p> <p>Nationalromantikken: N.F.S. Grundtvig: ”Danmarks trøst”, 1820 Peter Faber: ”Den gang jeg drog afsted”, 1848 H.C. Andersen: ”Danmark, mit fædreland”, 1850</p> <p>Romantisme St. St. Blicher: <i>Sildig Opvaagnen</i>, 1828 (Falkenstjerne 1, s. 364) H.C. Andersen: ”Skyggen”, 1847 (Falkenstjerne 2, s. 48)</p> <p><i>Supplerende stof:</i> Om romantikken: Barbara Kjær-Hansen & Tinne Serup Bertelsen: <i>Litteraturhistorien – på langs tværs</i>, 2012-2013, Systime, https://litthist.systime.dk/index.php?id=124</p> <p>DR1: (af) ”Far, mor og børn (1)”, 10.02.16</p> <p>Skriftlige opgaver:</p> <ul style="list-style-type: none">• Analyserende artikel: ”Sildig opvaagnen”
Omfang	19 moduler a 90 minutter Ca. 80 sider
Særlige fokus-punkter	Kompetencer, læreplanens mål, progression
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, individuelt arbejde, virtuelle arbejdsformer, skriftligt arbejde.

Titel 6	Nyhedsformidling
Indhold	<p><i>Kernestof</i> Kristian Brarud Larsen m.fl.: ”Overførte 111mio. til sig selv”, <i>Ekstra Bladet</i>, 10.10.18 Michael Thykier m.fl.: ”Betroet medarbejder mistænkes for at snyde landets svageste for 111 mio. kr.”, <i>Jyllands-Posten</i>, 10.10.18 Anders Legarth Schmidt: ”Sådan fik Kina bugt med coronavirus”, <i>Politiken</i>, 22.03.20 Rokokoposten: ”Beroligende medicin skal hjælpe børnehavebørn i en coronatid” 23.04.20 https://rokokoposten.dk/2020/04/23/beroligende-medicin-skal-hjaelpe-boernehaveboern-i-en-coronamid/</p> <p><i>Supplerende stof</i> Emilie Maarbjerg Mørk: ”Sådan ser falske nyheder ud: Internettets løgnehistorier spiller på clickbait, forvrængninger og kontroverser”, <i>Politiken</i>, 24.04.18 Jeppe Valeur: ”Løgne spredt sig langt hurtigere end sandheden”, <i>Politiken</i>, 09.03.18 Ole Schultz Larsen: ”Avisjournalistik” in <i>Håndbog til dansk</i>, Systime, https://hbdansk.systime.dk/?id=p218 Kaare Kronberg og Andreas Karker: ”Fra drøm til mareridt”, <i>BT</i>, 21.10.13 Sigge Winther Nielsen: ”Lars Løkke fik luft, men han er langt fra rensset”, <i>Politiken</i>, 21.10.13</p> <p>Skriftligt arbejde: Skriveøvelse: Omskrivning af novellen ”Blot en drengestreg” til en nyhedsartikel.</p>
Omfang	11 moduler a 90 min Ca. 50 sider
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none">• Avistyper, layout, nyhedstrekanten, nyhedskriterier, nyhedsgenrer og vinkling.• Falske nyheder og clickbait• Journalistiske autenticitetsmarkører• Nyhedsformidlingens udvikling• At demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuel undervisning, individuelt arbejde og skriftligt arbejde.

Titel 7	Argumentation og retorik
Indhold	<p><i>Kernestof</i></p> <p>Mads Rangvid & Mimi Sørensen: <i>Perspektiver i dansk</i>, s. 116 + 150-155 + 166-167 Ole Schulz Larsen: <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i>, s. 150 – 155 + 157-159 + 212</p> <p>S.Ø. Eriksen: ”Ulve dræber mennesker”, Jyllands-Posten, 13.04.13 Leder: ”Giv unge et skub, så de ikke drikker sig i hegnet”, Politiken, 23.09.16 Emil Nielsen: ”Ja, vi har rekorden i druk. Og hvad så? Politiken, 22.09.16 Dronning Margrethes tale til befolkningen, 17.03.20</p> <p><i>Supplerende stof</i></p> <p>Jens Stoltenberg: ”Tale i Oslo Domkirke”, 24.07.11, https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/tale-ved-statsminister-jens-stoltenberg-/id651789/</p> <p>Liberal Alliances valgfilm 2011: https://www.youtube.com/watch?v=5WTKj76RGLM</p> <p>Børnefonden Danmark, reklamefilm 2013: https://www.youtube.com/watch?v=O0DigF5o4Cg</p> <p>Plastic Change, kampagnefilm: ”Poseidon attacks litterbug”, https://www.youtube.com/watch?v=mr9khFfw8dE&feature=youtu.be</p> <p>Fedrik Hermansens Minnefond, kampagnefilm: ”The New New Nordic Cuisine” https://www.youtube.com/watch?v=1ZvoiEtO3Go&feature=youtu.be</p> <p>Skriftligt arbejde: Udarbejdelse af læserbreve Debatterende artikel om unges alkoholkultur</p> <p>Andet: Udarbejdelse af kampagnefilm</p>
Omfang	13 moduler a 90 min Ca. 50 sider
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none">• Det retoriske pentagram• Appelformer• Toulmins argumentationsmodel• Argumentationsgreb• At skrive en diskussion• At udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, individuelt arbejde, gruppearbejde, skriftlige øvelser og opgaver.

Titel 8	Det moderne gennembrud og det folkelige gennembrud
Indhold	<p><i>Kernestof:</i></p> <p>Det moderne gennembrud Henrik Pontoppidan: ”Nådsensbrød”, 1887 Herman Bang: ”Irene Holm”, 1890 Amalie Skram: (af) <i>Constance Ring</i>, 1885 Henrik Ibsen: <i>Et dukkehjem</i>, 1879</p> <p>Det folkelige gennembrud Jeppe Aakjær: ”Naar rugen skal ind”, 1906 (Gyldendals Litteratur 3, s. 222) Jeppe Aakjær: ”Tyendesang”, 1909 (Gyldendals Litteratur 3, s. 242) Martin Andersen Nexø: (af) <i>Pelle Erobreren</i>, 1909 (Gyldendals Litteratur 3, s. 233) Johannes V. Jensen: ”Bitte Selgen”, 1905 (Gyldendals Litteratur 3, s. 218)</p> <p><i>Supplerende stof:</i> Jørgen Aabenhus: <i>Det, man kalder livet</i>, Dansk lærerforeningen, 2005, s. 42-43 + 49-53 Barbara Kjær-Hansen & Tinne Serup Bertelsen: ”Det moderne gennembrud”, <i>Litteraturhistorien – på langs tværs</i>, iBog, Systime, https://litthist.systime.dk/?id=p125 Johannes Fibiger og Gerd Lütken: <i>Litteraturens Vej</i>, Gad, 1996, s. 230-234</p> <p>Film: Bille August: <i>Pelle Erobreren</i>, 1987</p>
Omfang	23 moduler a 90 min Ca. 200 sider (inkl. film)
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">• demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturshistorie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund• litteraturanalyse og fortolkning• kendskab til realisme, naturalisme og impressionisme
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, skriveøvelser, individuelt arbejde

Titel 9	Fortællende journalistik
Indhold	<i>Kernestof</i> Hanne Mølby Henriksen: ”Bruderov”, <i>Weekendavisen</i> , 26.08.05 Puk Damsgård: (af) ”Hvor solen græder. En fortælling fra Syrien”, Politikens Forlag, 2014, s. 172-175, 186-191 Nana Toft: (af) ”Truckerkrig”, <i>Zetland</i> , 04.04.14 <i>Supplerende stof</i> Third ear: ”Ringbindsattentatet”, 2015 (podcast)
Omfang	20 lektioner a 45 min. Ca. 80 sider (inkl. podcast)
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none">○ den journalistiske fortællings genretræk○ autenticitetsmarkører○ journalistens rolle i fortællende journalistik○ analysere, fortolke og perspektivere ikke-fiktive tekster○ demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, individuelle opgaver og skriveøvelser.

Titel 10	Eksistentielle fortællinger
Indhold	<p><i>Kernestof</i></p> <p>H.C. Andersen: ”Hyrindinden og skorstensfejeren”, 1845 Naja Marie Aidt: ”Myggestik”, 2006 Stig Dagerman: ”Att döda ett barn”, 1955 Martin A. Hansen: ”Paradisæblerne”, 1953 Peter Seeberg: ”Patienten”, 1962 Peter Seeberg: ”Braget”, 1962 Klaus Rifbjerg: ”Det er blevet os pålagt”, 1960 Michael Strunge: ”Natmaskinen”, 1981</p> <p><i>Supplerende stof</i></p> <p>Liselotte Henriksen: (af) <i>Eksistentialisme i dansk</i>, Systime https://eksistentialismeidansk.systime.dk/?id=p128 DR: ”Øgendahl og de store forfattere – Michael Strunge”, https://www.dr.dk/skole/michael-strunge</p> <p>Skriftligt arbejde: Analyserende artikel om novellen ”Myggestik” af Naja Marie Aidt.</p>
Omfang	21 moduler a 90 min Ca. 80 sider
Særlige fokus- punkter	<ul style="list-style-type: none">○ Eksistentialisme○ Den eksistentielle fortællings kendetegn○ Modernisme (herunder Heretica- og konfrontationsmodernisme)○ Novellens genretræk○ Analysere, fortolke og perspektivering af fiktive tekster
Væsentligste ar- bejdsformer	Virtuel undervisning, gruppearbejde, individuelle skriveøvelser

Titel 11	Autofiktion
Indhold	<p><i>Kernestof</i> Yahya Hassan: ”Barndom”, 2013 Yahya Hassan: ”Du kommer i helvede min bror”, 2013 Karl Ove Knausgaard: (af) <i>Min Kamp</i>, In: Poul Behrendt og Mads Bunch: Selvfølgelig, s. 68-79</p> <p>Thomas Korsgaard: <i>Hvis der skulle komme et menneske forbi</i>, 2017 Asta Olivia Nordenhof: <i>Det nemme og det ensomme</i>, 2013</p> <p><i>Supplerende stof</i> Poul Behrendt og Mads Bunch: <i>Selvfortalt</i>, Dansk lærerforeningens forlag, s. 11, 15-22, 29 og 38 Alexander Jonassen: ”Grænsen mellem fiktion og virkelighed”, <i>Politiken</i>, 09.02.17 Sofie Sørensen: ”Det er usandt og for groft”, <i>Politiken</i>, 09.02.17 TVMidtvest: ”Familie føler sig hængt ud af ung forfatter”, 10.02.17, https://www.tvmidtvest.dk/nyheder/10-02-2017/1930/familie-foler-sig-haengt-ud-af-ung-forfatter</p>
Omfang	16 moduler a 90 minutter Ca. 250 sider
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none">○ autofiktionens genretræk○ at analysere, fortolke og perspektivere fiktive tekster○ demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske literaturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund
Væsentligste arbejdsformer	Virtuel undervisning, individuelle opgaver og skriveøvelser.

Titel 12	Sprog, klasse og magt
Indhold	<p><i>Kernestof</i></p> <p>Mads Rangvid & Mimi Sørensen: <i>Perspektiver i dansk</i>, 2018, s. 192 - 211</p> <p>Tove Ditlevsen: (af) <i>Barndommens gade</i>, 1943</p> <p>Yahya Hassan: (af) ”Langdigt”</p> <p>Fenar Ahmad: ”Ægte vare 1” (filmdialog), <i>Perspektiver i dansk – antologi</i>, s. 74-75</p> <p>”Ægte vare 2”, <i>Perspektiver i dansk – antologi</i>, s. 76-77</p> <p>Ludvig Holberg: (af) <i>Jean de France</i>, 1722</p> <p>Marjaneh Bakhtiari: (af) <i>Kald det hvad fanden du vil</i>, 2005</p> <p>Mette Frederiksen: (af) ”Nytårstale”, 1. januar 2021</p> <p><i>Supplerende stof</i></p> <p>Georg Metz: (af) ”Intermetzo: En tur med Karen J”, <i>Information</i>, 10.02.07</p> <p>Per Højholt: (af) ”Gittes monolog om Information”, 1981</p> <p>DR3: (af) <i>Prinsesser fra blokken</i>, Afsnit 4, 2016</p> <p>OPGANG2: Himlen over os - Yahya Hassan, 2013</p> <p>Gigis: ”Ægte italiensk pizza”, 2016, Gigis - Ægte Italiensk Pizza - YouTube</p> <p>Pia Quist: ”Sproglig valuta”, <i>Weekendavisen</i>, 09.04.21</p>
Omfang	8 moduler a 90 minutter Ca. 50 sider
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none">○ stilistisk analyse○ kommunikativ kompetence, gruppesprog, ordvalg, skriftsprog/talesprog, syntaks, multietnolekt, høj og lav stil.○ at demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund○ at analysere og vurdere teksters kommunikative betydning
Væsentligste arbejdsformer	Virtuel undervisning, individuelt arbejde, gruppearbejde, skriftlige øvelser og opgaver.